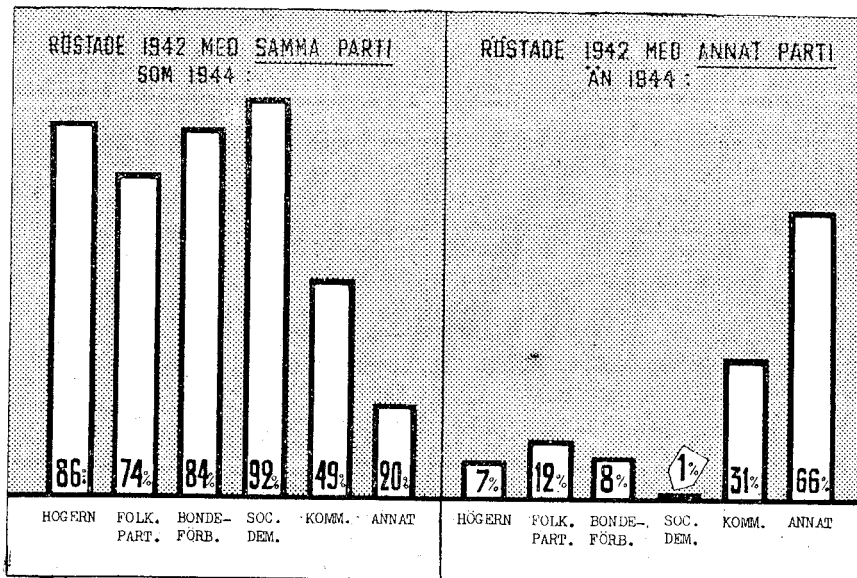

Tredjedel av kommunistväljare har bytt parti sedan valen 1942

86 procent av dem som vid höstens val röstade på högern har vid en Gallupundersökning förklarat att de röstade på samma parti även 1942, medan 7 proc. då röstade på annat parti. För folkpartiet var motsvarande siffror 74 och 12 proc. och för kommunisterna 49 och 31 proc. Undersökningen, vars resultat här ovan återges grafiskt, ingår i en analys av Gallupinstitutets valförutsägelser av professor Tord Palander.

Se sidan sex, spalt ett.

ANMÄLNINGAR

GALLUPS valförutsägelse.

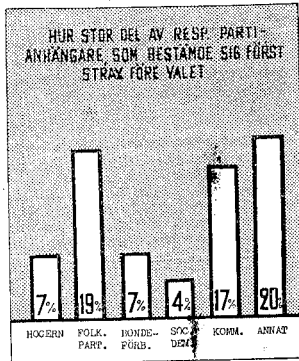
Av professor

TORD PALANDER.

UNDER HÖSTENS valrörelse publicerade Svenska Gallupinstitutet två olika valprognoser, den förra publicerad den 30 augusti och den senare den 13 september.

Den tidigare av dessa prognoser var grundad på resultaten från en undersökning utförd dagarna omkring den 15 augusti och avsåg att ange det sannolika resultatet om valet hade hållits i mitten av augusti.

Den senare prognosen byggde på materialet från en omkring den 5 september utförd opinionsundersökning. Valrörelsen hade då kommit i gång på allvar, och man hade anledning vänta sig att, om inga politiskt verkligt betydelsefulla händelser inträffade före valdagen den 17 september, allmänhetens partipolitiska inställning skulle ha nått den

för en förutsägelse av det verkliga valresultatet nödvändiga stabiliteten.

De mindre olikheterna mellan de två prognoserna — i den mån de ej förklarades av de felmarginaler man vid undersökningar av detta slag med nödvändighet måste räkna med

föremål för beaktat i den utströmd önskvärd.

För att möjliggöra ur materialet av slutsatser av alldeles samma kan vara önskvärd om tiskt eller socialt serat håll t. ex. en donation kunde de. En vetenskaplig föreliggande material vara en stimulerande arbetsuppgift i en universitetsstudie och statistik.

World copyright och Svenska

— berodde av de i samband med valrörelsen inträffade åsiktsförskjutningarna.

Den valprognos som grundades på septemberundersökningen har visat sig endast mycket obetydligt skilja sig från det faktiska valresultatet. För samtliga partier uppgår avvikelserna, sedan också poströsterna medräknats, endast till bråkdelar av en procent. De är avsevärt mindre än de i samband med publiceringen angivna, statistiskt tillåtliga felmarginalerna.

Den sista före valet publicerade Gallupprognosen och det nu föreliggande valresultatet ter sig på följande sätt:

	Gallupprognosen %	Valresultatet %
Högerpartiet	16 (16,2)	15,8
Folkpartiet	13 (12,8)	12,9
Bondeförbundet	13 (13,5)	13,7
Socialdemokrater	47 (46,8)	46,6
Kommunisterna	10 (9,9)	10,3
Övriga partier	1 (0,8)	0,7

De publicerade prognosiffrorna angavs, som alltid brukar vara fallet vid de svenska Gallupundersökningarna, med till hela tal avrundade procentsiffror. Inom parentes har dessutom ovan angivits de ej publicerade exakta tal vilka var resultatet av Gallupinstitutets beräkningar.

Den av ovanstående siffra framgående synnerligen goda överensstämmelsen mellan Gallupundersökningen och det faktiska valresultatet ger en övertygande bild av hur exakta resultat man kan erhålla med Gallupmetoden även på områden som a priori kunde väntas vara mycket svåra att penetrera. I den mån valundersökningen i första hand uppfattas som en kontroll av den använda metoden har densamma alltså väl bestått provet.

Valdeltagandet är notoriskt mycket olika i olika yrkesgrupper och samhällsklasser samt för olika partiers anhängare. Hänsyn härtill måste tas innan en politisk opinionsundersökning kan omtolkas till att bli en verklig valprognos. Valprognosen sådan den kommer till allmänhetens kännedom kan därför aldrig vara ett direkt resultat av den egentliga politiska opinionsundersökningen.

Den senare transformation till en bedömning av det sannolika valresultatet är en uppgift som kan sägas ligga på sidan om opinionsundersökningens egentliga arbetsuppgift. Valförutsägelsen kan icke bli riktig om den ej grundar sig på en riktigt genomförd politisk opinionsundersökning, men å andra sidan betyder icke felaktigheter hos en valförutsägelse, även om icke

några politiska förskjutningar skett mellan dess tillkomst och valet, att den underliggande opinionsundersökningen är felaktig.

Felet kan nämligen ligga i det sätt på vilket den politiska opinionens inverkan på valutslaget beräknas och kan sammanhålla med valstatistikens otillräcklighet, med oförutsedda förskjutningar i de olika samhällsgruppernas röstningsfrekvens etc. En lyckad valförutsägelse kan alltså ge ett positivt, men en misslyckad valförutsägelse ofta icke ett negativt bevisvärde beträffande den bakomliggande politiska opinionsundersökningens riktighet.

Felkällor och svårigheter vid valprognoser.

En valförutsägelse bygger på en opinionsundersökning avseende att ge en bild av hela befolkningens inställning till de vid valet konkurrerande partierna. Om man också genom denna undersökning kunde få en riktig bild av i hur stor utsträckning de olika partiernas anhängare komme att gå till valurnorna, skulle opinionsundersökningen direkt ge en möjlighet att beräkna valresultatet.

Här visar sig emellertid svårigheten att på förhand bedöma vad man med hopp om riktiga resultat kan och icke kan fråga allmänheten om. Vårt valsystem har företagit omsorgsfulla försanstaltningar för att bevara valhemligheten, men gör det däremot synnerligen enkelt för vem som helst att i de offentliga vallängderna konstatera vilka personer som verkligen utnyttjat sin rösträtt.

Man skulle därför tro att det vore lätt att få riktiga svar på frågan om folk tänker rösta, men däremot svårt att få svar på frågan om vilket parti de tänkt rösta på. Förhållandet är emellertid det rakt motsatta. När Gallupinstitutet i början av september frågade de röstberättigade åldern om de komme att rösta vid valet, då deltagandet sedan som vanligt visade sig vara omkring 70 procent, svarade 87,4 procent att de skulle rösta, 6,1 procent var odeciderade och endast 5,5 procent förklarade öppet att de icke tänkte delta i valet.

Om dessa höga siffror för avsett valdeltagande skall förklaras av att ambitionen är större före än på valdagen, av att mellankommande hinder av mer eller mindre allvarlig karaktär hindrat från den goda avsiktens genomförande eller av att prestige fordrar att man säger sig utöva sina medborgerliga rättigheter är svårt att säga. I varje fall är det tydligt att allmänhetens egna uppgifter om ett eventuellt handlande så långt i förväg icke kan läggas till grund för ett bedömande av i vad mån de deklarerade politiska sympatierna verkligen på valdagen ger ett synligt resultat.

När däremot Gallupinstitutet i början av september framställde den

till synes ömtåligt ket parti skulle Ni vore val i dag? I bergsvilligt av 75 tillfrågade. Från den röstberättigade dvs. från mer än dan utnyttjade r således en kartlägg tiska sympatierna.

En rad kontrollerade jämförelser med de publicerade politiska som Svenska Gallups utförd sedan uttyder också på att ren är korrekt. Tendens hos vissa tisorer att inrägna cialdemokraterna vara eliminerad.

De primärsiffrorna haft att utgå da följande av 75 folklningen i de rorna deklarerade sympatierna.

Högerpartiet
Folkpartiet
Bondeförbundet
Socialdemokrater
Kommunisterna
Övriga partier

Av de 25 procent klarerade sina partier uppgav sig 0, röstberättigade, 3, rösta, då de ej sk 9,0 procent visste i rösta vid valet i procent icke ville t de nu skulle rösta.

Bland dessa sen som bland det lilla varje undersökning av intervjuarna ut som över huvud ta tervjuas finns giv litiskt klart orie vilka kan väntas

Man kan ej heller att de partierna fördelar sig i dessa beträffande i oredovisade person procent som deklar ning. Särskilt kan fallet beträffande cent uppgående ger sin ovilligh ständpunkt.

Av de skilda materialet som framgår också att neslutes ett förhåll tal högermän och är obenägna att r inställning än anrika partierna.

För att denna tidiga kartläggning skall kunna omsät om det sannolika sälunda hänsyn ta hällanden:

Endast en del av sat sina sympati öva sin rösträtt. R bland dessa kan de olika partierna annat på deras

	Bestående strax före valet %	Bestående långt före valet %	Här alltid röstat med det partiet %	Minst inte, ej svar %	% Totalt
Högerpartiet	7	33	57	4	100
Folkpartiet	19	31	47	3	100
Bondeförb.	7	30	61	2	100
Socialdem.	4	19	74	3	100
Kommunist.	17	52	27	4	100
Annat	20	60	13	7	100

Av de stora partierna skulle folkpartiet och kommunisterna ha det största antalet tvetsamma partigare, medan socialdemokraterna skulle ha mest och kommunisterna minst av livstidsanhängare.

Partibyten 1942—44.

Åsiktsstabiliteten hos de olika partierna kan också mätas av partiby-

skriftet
av
mot
IV

erodde av de i samband med valloppropaganda som offentliggjordes i samband med valloppropaganda.

Valloppropaganda som grundades på valloppropaganda har visat på ett mycket obetydligt skillnad mellan det faktiska valresultatet och de prognoser som offentliggjordes i samband med valloppropaganda.

Valloppropaganda som offentliggjordes i samband med valloppropaganda har visat på ett mycket obetydligt skillnad mellan det faktiska valresultatet och de prognoser som offentliggjordes i samband med valloppropaganda.

	Gallup-prognosen %	Valresultatet %
Högerpartiet	16 (16.2)	15.8
Folkpartiet	13 (12.5)	12.9
Bondeförbundet	13 (13.5)	13.7
Socialdemokraterna	47 (46.8)	46.6
Kommunisterna	10 (9.9)	10.3
Övriga partier	1 (0.5)	0.7

publicerade prognossiffrorna som alltid brukar vara felaktiga i de svenska Gallupundersökningarna, med till hela tal avrundningsprocent. Inom parentes uttryckt ovan angivits de exakta tal vilka brukar vara felaktiga i de svenska Gallupundersökningarna.

Av ovanstående siffror framgår tydligt att det finns en stor överensstämmelse mellan Gallupundersökningarna och det faktiska valresultatet. Detta tyder på att Gallupundersökningarna är mycket pålitliga och att de ger en god bild av hur väljarna tänker.

Det är dock viktigt att komma ihåg att Gallupundersökningarna endast är en indikator på hur väljarna tänker vid valloppropaganda. De kan inte användas för att förutspå det faktiska valresultatet.

En senare transformation till valloppropaganda är en uppgift som kan sägas på sidan om opinionsundersökningens egentliga resultat. Valloppropaganda som offentliggjordes i samband med valloppropaganda har visat på ett mycket obetydligt skillnad mellan det faktiska valresultatet och de prognoser som offentliggjordes i samband med valloppropaganda.

När däremot Gallupinstitutet i början av september framställde den

några politiska förskjutningar skett mellan dess tillkomst och valet, att den underliggande opinionsundersökningen är felaktig.

Felet kan nämligen ligga i det sätt på vilket den politiska opinionens inverkan på valresultatet beräknas och kan sammanhänga med valstatistikens otillräcklighet, med oförutsedda förskjutningar i de olika samhällsgruppernas röstningsfrekvens etc. En lyckad valförutsägelse kan alltså ge ett positivt, men en misslyckad valförutsägelse ofta ett negativt bevisvärde beträffande den bakomliggande politiska opinionsundersökningens riktighet.

Felkällor och svårigheter vid valprognoser.

En valförutsägelse bygger på en opinionsundersökning avseende att ge en bild av hela befolkningens inställning till de vid valet konkurrerande partierna. Om man också genom denna undersökning kunde få en riktig bild av i hur stor utsträckning de olika partiernas anhängare kommer att gå till valurnorna, skulle opinionsundersökningen direkt ge en möjlighet att beräkna valresultatet.

Här visar sig emellertid svårigheterna att på förhand bedöma vad man med hopp om riktiga resultat kan och inte kan fråga allmänheten om. Vårt välsystem har företagit omsorgsfulla försök till att bevara valhemligheten, men gör det däremot synnerligen enkelt för vem som helst att i de offentliga vållängderna konstatera vilka personer som verkligen utnyttjat sin rösträtt.

Man skulle därför tro att det vore lätt att få riktiga svar på frågan om folk tänker rösta, men däremot svårt att få svar på frågan om vilket parti de tänkt rösta på. Förhållandet är emellertid det rakt motsatta. När Gallupinstitutet i början av september frågade de röstberättigade ålderrarna om de skulle rösta vid valet, då deltagandet sedan som vanligt visade sig vara omkring 70 procent, svarade 87.4 procent att de skulle rösta, 6.1 procent var odeciderade och endast 5.5 procent förklarade sig inte ha tänkt rösta vid valet.

Om dessa höga siffror för avsett valdeltagande skall förklaras av att ambitionen är större före än på valdagen, av att mellankommande hinder av mer eller mindre allvarlig karaktär hindrat från den goda avsiktens genomförande eller av att prestige fördrar att man säger sig utöva sina medborgerliga rättigheter är svårt att säga. I varje fall är det tydligt att allmänhetens egna uppgifter om ett eventuellt handlande så långt i förväg icke kan jämföras till grund för ett bedömande av i vad mån de deklarerade politiska sympatierna verkligen på valdagen ger ett synligt resultat.

När däremot Gallupinstitutet i början av september framställde den

till synes ömtåligare frågan: "Vilket parti skulle Ni rösta med om det vore val i dag?" besvarades frågan beredvilligt av 75.0 procent av de tillfrågade. Från tre fjärdedelar av den röstberättigade befolkningen, dvs. från mer än det antal som sedan utnyttjade rösträtten, erhöles således en kartläggning av de politiska sympatierna.

En rad kontrollmöjligheter och jämförelser med de många icke publicerade politiska opinionsstudier som Svenska Gallupinstitutet löpande utfört sedan över två år tillbaka tyder också på att de nämnda svaren är korrekta. En tidigare spår tendens hos vissa kommunistisimpativörer att intränga sig bland socialdemokraterna synes sålunda nu vara eliminerad.

De primärsiffror som valprognosen haft att utgå ifrån var sålunda följande av 75.0 procent av befolkningen i de röstberättigade ålderrarna deklarerade partipolitiska sympatier:

	%
Högerpartiet	12.0
Folkpartiet	12.1
Bondeförbundet	12.5
Socialdemokraterna	55.4
Kommunisterna	7.3
Övriga partier	0.7

Av de 25 procenten som icke deklarerade sina partipolitiska sympatier uppgav sig 0.3 procent ej vara röstberättigade, 3.7 procent ville ej rösta, då de ej skulle delta i valet, 9.0 procent visste icke hur de skulle rösta vid "val i dag", medan 12.0 procent icke ville besvara frågan hur de nu skulle rösta.

Bland dessa senare grupper, liksom bland det lilla procenttalet vid varje undersökning förekommande, av intervjuarna uppsökta personer som över huvud taget ej låter sig intervjuas finns givetvis ett antal politiskt klart orienterade personer vilka kan väntas delta i valet.

Man kan ej heller utan vidare anta att de partipolitiska sympatierna fördelar sig på samma sätt för dessa beträffande politisk inställning oredovisade personer som för de 75 procent som deklarerat sin uppfattning. Särskilt kan detta väntas vara fallet beträffande den till 12.0 procent utgående grupp som klart anger sin ovillighet att deklarerat ståndpunkt.

Av de skilda möjligheter att pröva materialet som ställt till buds framgår också att i denna grupp inneslutes ett förhållandevis större antal högermän och kommunister som är obenäpna att redovisa sin partiinställning än anhängare av de övriga partierna.

För att denna till en del ofullständiga kartläggning av partiopinionen skall kunna omsättas till ett omdöme om det sannolika valresultatet måste sålunda hänsyn tas till följande förhållanden:

Endast en del av dem som redovisat sina sympatier kommer att utöva sin rösträtt. Röstningsfrekvensen bland dessa kan väntas variera för de olika partierna, beroende bland annat på deras socialklassamman-

sättning; 1940 var t. ex. valdeltagandet i de tre socialklasserna resp. 85 procent, 73 procent och 67 procent, med högst deltagande för de bättre situerade och lägst för arbetarklassen. Även inom samma socialklass måste man dessutom räkna med olika intensivt valdeltagande för de skilda partiernas anhängare. Slutligen måste hänsyn tas till partifördelningen och röstningsfrekvensen för de med hänsyn till sina politiska sympatier oredovisade grupperna.

En av valförutsägelsens största svårigheter ligger alltså i denna överföring av opinionsundersökningens resultat till den slutliga prognosen. Olika metoder kan här ifrågakomma. De konkurrerande amerikanska opinionsundersökningsinstitutens metoder i detta hänseende har aldrig publicerats och synes utgöra deras väl bevakade hemligheter. Nya och för svenska förhållanden anpassade metoder har därför fått utarbetas av Svenska Gallupinstitutet.

Man har därvid haft god hjälp av den förhållandevis fullständiga svenska befolknings- och valstatistiken samt av att de politiska förhållandena i Sverige är relativt stabila. Metoden har främst utarbetats på grundval av de erfarenheter som vunnits genom de ovan nämnda förlöpande undersökningarna av de senaste årens politiska opinionsförskjutningar. Då emellertid metoden tills vidare betraktas som en Svenska Gallupinstitutets affärshemlighet, står det mig icke fritt att här närmare ingå på densamma. Dess användbarhet framgår dock tydligt av det uppnådda resultatet.

Partisympatisörernas uppdelning på socialklasser och åldrar.

I samband med den till grund för valprognosen liggande opinionsundersökningen ävensom vid en efter valet i oktober genomförd Gallupundersökning har ett omfattande material insamlats, vilket i flera olika hänseenden kan bidra till belysningen av den partipolitiska situationen och opinionsbildningen. Materialet är rikt och skulle med fördel kunna göras till föremål för en mera ingående bearbetning. Här skall endast nämnas några exempel på med andra metoder svåråtkomliga eller otillgängliga problem som Gallupmaterialet kan belysa.

En bild, åtminstone i stora drag, av hur de olika socialklassernas medlemmar fördelar sina sympatier mellan de olika partierna kan erhållas genom en uppdelning av de 75 procenten av de tillfrågade som i början av september deklarerade sin partiinställning på socialklass och parti.

Det bör dock särskilt understrykas att det är sympati- och ej röstfördelningen på partierna som här redovisas; den senare kommer att avvika från den förra i den mån de olika partiernas anhängare har olika stor röstningsfrekvens. Vidare bör påpekas att man måste räkna med en viss underrepresentation för högermän och kommunister, vilka som

ovan nämnts i större utsträckning än andra hör till dem som ej vill deklarerat sin åsikt.

	Bättre situerade %	Medelklass %	Arbetare %
Högerpartiet	53	19	3
Folkpartiet	24	19	6
Bondeförbundet	3	23	5
Socialdemokr.	19	35	74
Kommunisterna	—	3	11
Annat	1	1	1

Dessa fördelningar visar alltså i stora drag hur representanterna för de tre socialklasserna bekänner sig till olika partier enligt septemberundersökningen. I en tidigare artikel har redogjorts för de skilda partisympatisörernas fördelning på socialklass som detta framgick av materialet från Gallupundersökningen i augusti.

Bilden av socialklassernas partiuppdelning torde väl i stort sett överensstämma med den väntade. Högerpartiet dominerar bland bättre situerade, arbetarpartierna i arbetarklassen, medan medelklassen är tämligen jämnt utspridd över hela linjen mellan höger och socialdemokrat. Särskilt bör dock de tämligen höga socialdemokratiska röstprocenterna för bättre situerade och medelklass beaktas liksom de förhållandevis mindre, men dock ej obetydliga borgerliga sympatierna i arbetarklassen.

Partisympatisörernas fördelning på olika åldersgrupper framgår av följande tabell:

	24/29 %	30/39 %	40/49 %	50/59 %	60/69 %	Tot. %
Högerpartiet	16	41	27	16	10	27
Folkpartiet	16	46	23	15	10	100
Bondeförb.	18	14	26	12	10	100
Socialdem.	19	47	24	10	100	100
Kommunist.	21	60	15	4	100	100
Annat	17	23	36	14	100	100

Den andel av partiernas anhängare som hör till den yngre åldersgruppen varierar förvånande obetydligt; den är dock minst för höger och störst för kommunisterna. De senare rekrytering kommer i påfallande hög grad från åldersgruppen 30/49 år, medan höger har den största och kommunisterna endast en obetydlig rekrytering i åldersgruppen över 65 år.

Jordbrukarbefolkningens partiuppdelning.

Inom de tre socialklasserna kan man givetvis observera av yrkestillhörigheten betingade olikheter i partiinställning. Det har särskilt intresse att i detta hänseende studera jordbrukarbefolkningen. Dess olika socialklasser redovisas här nedan uppdelade efter partisympatier.

	Bättre situerade %	Medelklass %	Arbetare %
Högerpartiet	64	13	5
Folkpartiet	18	9	6
Bondeförbundet	9	58	18
Socialdemokr.	9	18	64
Kommunisterna	—	1	6
Annat	—	1	1

Man ser här starkt bondeförbundet dominerar bland hemmansägarna (medelklassen), medan högerpartiet dominerar bland godsägarna i ungefär samma utsträckning som socialdemokraterna bland lantarbetarna.

Valloppropagandans verkningmöjligheter.

Det har ofta diskuterats huruvida det verkligen är något större antal av väljarna som skulle kunna påverkas av valloppropaganda. För

allt betygsa detta för
den statliga ut

oktoberundersökningen till dem som deltagit i valet den 17 september följande fråga: "När bestämde Ni Er för parti före valet i september i år?" Resultatet blev följande:

	Kvinnor	Män
	%	%
Bestämde strax före	8	7
Bestämde långt före	24	29
Har alltid röstat med det partiet	64	61
Minns inte	2	1
Ej svar	2	2

Den mera påverkbara grupp som bestämmer sig för parti kort före valet och som alltså skulle vara valrörelsens egentliga föremål utöver upprätthållandet av de mera stabila partianhängarnas röstningsfrekvens skulle alltså utgöra 7 å 8 procent av de väljande. Bortemot två tredjedelar av de röstande har över huvud taget aldrig bytt parti.

Dessa förhållanden varierar emellertid avsevärt från parti till parti, som framgår av nedanstående tabell:

	Bestämde strax före valet	Bestämde långt före valet	Har alltid röstat med det partiet	Minns inte, ej svar	Totalt
	%	%	%	%	%
Högern	7	32	57	4	100
Folkpartiet	19	31	47	3	100
Bondeförb.	7	30	61	2	100
Socialdem.	4	19	74	3	100
Kommunist.	17	52	27	4	100
Annat	20	60	13	7	100

Av de stora partierna skulle folkpartiet och kommunisterna ha det största antalet tveksamma partitagare, medan socialdemokraterna skulle ha mest och kommunisterna minst av livstidsanhängare.

Partibyten 1942—44.

Åsiktsstabiliteten hos de olika partierna kan också mätas av partibyten bland dem som röstade såväl 1942 som 1944. De som röstade i septembervalet har frågats: "Var det samma parti Ni röstade på 1942?" Resultatet för dem som nu röstade på de olika partierna framgår av följande tabell:

	Röstade 1942				Totalt
	med samma parti	med annat parti	Minns inte, vill ej svara	Röstade inte 1942	
	%	%	%	%	%
Högern	86	7	1	6	100
Folkpartiet	74	12	4	10	100
Bondeförb.	84	8	—	8	100
Socialdem.	92	1	2	5	100
Kommunist.	49	31	5	15	100
Annat	20	66	7	7	100

Kommunisterna har, som man kunde vänta, i särskilt hög grad fått röstande från andra partier liksom de erhållit ett stort antal röster av sådana som ej deltog i 1942 års val. Ett liknande förhållande, ehuru i

mindre markerad grad, framträder för folkpartiet.

Mera ingående vetenskaplig bearbetning av det politiska opinionsmaterialet önskvärd.

Svenska Gallupinstitutet avser att fortsätta med att liksom hittills insamla material rörande den partipolitiska opinionsbildningen och att bearbeta detsamma ur skilda synpunkter. Detta arbete spelar en viktig roll vid utarbetandet och fullkommandet av opinionsundersökningarnas metoder, men kommer endast sporadiskt till synes i Galluptidningarna.

Det insamlade materialet har redan antagit betydande proportioner och kan av ekonomiska skäl icke bli föremål för bearbetning inom institutet i den utsträckning som vore önskvärd.

För att möjliggöra ett utvinnande ur materialet av de vetenskapliga slutsatser av allmänt intresse som detsamma kan prestera skulle det vara önskvärdt om från något politiskt eller socialvetenskapligt intresserat håll t. ex. en mindre stipendie-donation kunde ställas till förfogande. En vetenskaplig analys av det föreliggande materialet skulle kunna vara en stimulerande och givande arbetsuppgift i samband med högre universitetsstudier i statskunskap och statistik.

World copyright Dagens Nyheter och Svenska Gallupinstitutet.